

נחל'י נצח

י"ל ע"י מוסדות ברסלב | בראשות הרב שמואל שטרן שליט"א

גלי"ן מסי' 782
פרשת וירא תשפ"ג

ר"ח	צאת השבת	כניסת שבת	הדלקת נרות
17:58	17:19	16:07	ירושלים
17:55	17:20	16:23	תל-אביב
17:55	17:19	16:14	חיפה
17:59	17:21	16:25	באר שבע

דבר ראש הישיבה

תלמד זכות

הולכים להפוך את סדום • מה יותר גרוע מסדומניקים? • אבל אברהם אבינו לא מוותר • הוא מנסה בכוח למצוא זכות באנשי סדום • אולי הם קוראים קריאת שמע? • אולי מתפללים ביום כיפור? אולי בכל זאת?

שולח ילדים לחיידר

אחרי כן אברהם מדבר על שלושים צדיקים. מה הפירוש שלושים צדיקים? אולי בכל זאת הם השיגו את שלושים המעלות של המלכות, אולי בכל זאת האדם אומר 'שמע ישראל', מקבל על עצמו עול מלכות שמיים, בכל זאת הוא בא לבית הכנסת מדי פעם, יש לו משהו. וגם אם אדם הוא בבחינת סדום ולא עושה את כל האמור, אז מנסים למצוא לו כף זכות, שהרי אברהם אבינו לימד זכות על אנשי סדום: אולי הוא שולח את בניו ללמוד תורה?

יש כאלה שלא שומרים תורה ומצוות, ובכל זאת שולחים את ילדיהם ללמוד תורה. אומר ה'זוהר', ש"עשרים" זה השכר שהאדם שולח את בניו לתלמוד תורה, ויש להם שכר עשרת הדברות פעמיים בכל יום. מי שלוקח את בנו בכל יום בוקר וערב ללמוד, מעלה עליו הכתוב כאילו קיים פעמיים בכל יום את עשרת הדברות. אומר לו הקב"ה: אם כך, "לא אשחית בעבור העשרים".

ואם גם זה לא, בכל זאת אברהם אומר "עשרה" - אולי בכל זאת הוא בא לבית הכנסת פעם אחת בשנה, ב"צום העשור" - יום כיפור. גם זה לימוד זכות. כך צריך ללמד זכות על כל יהודי.

לא היה אברהם אבינו

הזוהר הקדוש בפרשתנו (שם) אומר, שאסור להתפלל על הרשעים שישתלקו מהעולם, שאלמלא סילקו הקב"ה לתרח שהיה עובד עבודה זרה מן העולם, לא בא אברהם אבינו לעולם.

ברוריה, אשתו של רבי מאיר, אמרה לו "מדוע אתה מתפלל על החוטאים שימותו, הרי כתוב "יתמו חטאים" ולא יתמו חוטאים". אסור להתפלל על הרשעים שימותו, אלא רק שיחזרו בתשובה. כי אם היו מתפללים על תרח שימות, לא רק אברהם אבינו לא היה בא לעולם, אלא גם שבטי ק-ה לא היו באים לעולם, המלך דוד ומלך המשיח לא היו באים לעולם, ולא היה שום תיקון לעולם.

ומזה לומדים שצריך למצוא כף זכות בזולת, כמו אברהם אבינו שחיפש כף זכות באנשי סדום, ועל זה אומרת הגמרא (שבת קכז, ב): מי שדן יהודים לכף זכות, השם ידון אותו גם לכף זכות.

בפרשתנו נאמר שאברהם אבינו התפלל על אנשי סדום, ושאל: אולי יש חמישים צדיקים? אולי ארבעים וחמישה? וכו'.

אומר הזוהר הקדוש (בפרשתנו קד, ב), שאברהם אבינו ניסה ללמד עליהם זכות: אולי יש פה אחד שידוע חומש? חמישים איש שדיבר עליהם אברהם הם חמישה חומשי תורה שכלולים מעשרת הדברות, בוא נחפש ביהודי הזה נקודה טובה! יש אנשים רחוקים כל כך ה"י שלא לומדים אפילו חומש, ואברהם מלמד אותנו איך מוצאים כף זכות ביהודי - אולי הוא לומד חומש?

בכל אחד יש איזה סדום. סדום לא הייתה פעם, אלא היא נמצאת בתוך כל אחד ואחד. אברהם אומר, אם אתה שייך לסדום, אולי לפחות אתה אומר חמישה חומשי תורה, אולי אתה אומר 'שנים מקרא ואחד תרגום', שעל ידי זה אתה ניצול מלהיות סדומניק...?

אברהם אבינו ממשיך: גם אם הוא לא לומד חומש, אולי הוא קורא קצת תהילים? תהילים הוא בבחינת השם הקדוש מ"ה, כנגד ה-45 צדיקים שחיפש אברהם. אולי יש לו ענווה, שזהו שם מ"ה, שם הביטול. ואפילו אם הוא לא אומר תהילים ולא מיוחד בענווה, אבל יש לו אמונה בה', ואז יש לו שם מ"ה הקדוש, "מה ה' שואל מעמך", אולי נשאר פה משהו שעדיין עוסק בשם ה', אולי משהו לומד פה את שם ה', כנגד ארבעים וחמישה צדיקים?

ואם אין ארבעים וחמישה, אולי יש ארבעים? אולי הוא עובר ייסורים של ארבעים מלקות? אמנם לא מוצאים לו כף זכות במעשיו, אבל אולי הוא מקבל ארבעים מלקות ומתכפר לו בייסוריו, ובגלל שהוא עובר ייסורים לא יכנס לגיהנום? נכון, האדם הזה לא שומר תורה ומצוות, ה' ירחם, אבל אברהם מלמד עליו זכות - אולי הוא בעל ייסורים? ייסורים זו מעלה בפני עצמה, והשבוע ביום רביעי (ט"ו במרחשוון) חל היארצייט של הצדיק רבי לייב בעל הייסורים, שמפארים את שמו בייסורים שעבר.

יש אדם שלא לומד תורה, לא עוסק בשם ה', לא מקיים את "שויתיה ה' לנגדי תמיד", ולמרות הכל: כתוב בתורה "ארבעים יכנו", אם נותנים לו ארבעים מכות אפשר להצילו. אף אם לא עשה דבר ממה שאמרנו, אם הוא מקבל ארבעים מלקות הוא ניצל.

להזמנות:

02-6289761

052-7679638

ספרו החדש
של הר"ח ת שמואל שטרן שליט"א

שביל חדש
נפתח אל הלב

דוגמא אישית מעל הכל

להתחנך לכך מדוגמא אישית ומהאווירה בבית. עלינו להוות דוגמא אישית לילדינו: לזהות את סכנת השהייה, להבין את בעייתה ולרוץ לדבר מצווה, כך שילדינו ילמדו על בשרם ועל בשרנו את מידת הזריזות. נציג דוגמה הקשורה לפרשתנו. לפעמים מזדמנת לפנינו הכנסת אורחים, ואנו עומדים בפני התלבטות. בדיוק השבוע רצינו שבת שקטה, והנה על הצג מתקשר האח היקר לי שרוצה לשלוח אלינו שלושה מילדיו. זו ההזדמנות הפותחת בפנינו חינוך למצוות הכנסת אורחים. קל לדבר ולספר על חשיבות המצווה, אך עכשיו יש לנו הזדמנות לפעול בדוגמא אישית חיה ומופתית, שתעמוד לנגד עיני ילדינו כל הימים: כשאורח מגיע - זה הזמן לוותר על הנוחיות; כך למדנו מאברהם אבינו, על אורחים לא מוותרים.

לא דרך החצר

את זה ראה יצחק במהלך שנותיו. כל חייו הוא ראה אב זריז ונמרץ לכל דבר שבקדושה, כל הבא לבינתם מקבל מזון, וכשמודה בטבעיות תודתו נדחית על הסף והוא מתבקש שוב להודות אבל למי שאמר והיה העולם. הבן הקטן רואה זאת ואין ספק שזה מחלחל עמוק בנימי נפשו.

יצחק רואה שאביו כל כך שמח בו, בנו היחיד שנוולד לאחר מאה שנים, אך ברגע שהתבקש להעלותו לעולה, רצון ה' גובר אצלו על כל הרגשות, עד שהוא אפילו לא מנסה להתנגד, להתווכח או לדחות בזמן; תיכף ומיד ובזריזות מכין עצמו לקראת קיום הציווי בשמחה. אין ספק שדבר כזה משנה את כל השקפת החיים שלו ומשפיע עליו לצנח, ומובן שאברהם כבר לא היה צריך לומר ולהסביר כלום לבנו, המסר היה ברור, מובן, מחודד עמוק בנפשו ובנשמתו. מילים במקרה זה, מיותרות.

מעשי אבות סימן לבנים. מהמידה האצילית של אברהם אבינו כבר הפיקו חכמינו ז"ל לקח לחיים, וגם אנו צריכים לעשות זאת. פעם עבר מהר"א מבעלזא צוק"ל ליד בית שהכניסה אליו היתה מסביב דרך החצר ואמר: בית זה אינו כביתו של אברהם אבינו להכנסת אורחים, בגלל שהכניסה צריכה להיות מלפנים כדי שהאורח ימצא מיד את הכניסה ולא יצטרך לחפש אחריה.

כך בונים בית יהודי, כך בונים ומחנכים הילדים מהי בית יהודי. דוגמא אישית אמיתית, בניית אורה של זריזות ושמחה במצוות בבית, והכל יחרט בעזרת ה' בנפשם הרכה של הילדים.

מרבח הפלא, כאשר אנו לומדים את הפרשיות בהן מספרת לנו התורה הקדושה על אברהם אבינו, איננו מוצאים - אפילו ברמז - איך הדריך וציווה אברהם אבינו את בניו וביתו לשמור את דרך ה', שהוא אחד הדברים שייחדו את אברהם אבינו בעיני הקב"ה, כמבואר בפרשתנו (כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט).

האם לא מעניין אותנו לדעת כיצד חנך אבינו הזקן את ביתו כדי שיחיו בדרך צדקה ומשפט, מהי דרך החינוך המיוחדת של אברהם אבינו שאותה התורה משבחת!?

יותר מפליא מכך, שאיננו מוצאים בתורה דו-שיח בין אברהם אבינו לבנו יחידו יצחק מלבד בשעה שהלכו לעקדה, שדנו מי הוא השה לעולה. הדבר אומר דרשני!

אם כל ההצלחות

ידוע שאחד הכוחות החזקים הפועלים באדם ומשפיעים על סדר יומו, הוא כוח העצלות בצד השלילי, וכוח הזריזות בצד החיובי. כולנו מתמודדים, אין אדם שאינו נגוע במידה של העצלות. עשרות פעמים אומרים אנו לעצמינו "עוד רגע", "עוד רבע שעה", "כשאסיים", "מחר", "אחרי הלימודים", וכדומה למרות שהדחיה אינה מוצדקת.

לצערנו, עקבות גישה זו נמצאות אפילו אצל חלק מיודעי התורה ומלומדיה, וכן להבדיל אצל רופאים, פרופסורים, מאבחנים ויועצים למיניהם שרובצת עליהם אחריות רבה לגודל המשימות העומדים מולם, אבל הדחינות נמצאת אצל כולנו.

עלינו לדעת יסוד גדול וחשוב: הזריזות היא אם כל ההצלחות, העצלות היא אם כל הכשלונות,

הרמח"ל מאריך במסילת ישרים (פרק ו) בהבנת עקרונות הזריזות והעצלות, ומסביר שחלקי הזריזות בנויים מכך שלא יחמיץ האדם את המצווה שמזדמנת אליו, אלא בהגיע זמנה או בעלותה במחשבתו ימחר לאחוז בה ולעשות אותה. כל עיכוב קל מצידנו מסוגל לגרום למעכב עלום ופתאומי לצוץ בעוד דקה. וכן שלאחר שהתחיל את המצווה ימחר להשלים אותה, ולא להקל מעליו כמי שמתאוה להשלך מעליו משא.

דרך האווירה

אך בדברים כגון אלו לא יעזרו דיבורים והרצאות בנושא זריזות. כמובן שהם יכולים להיות מנוע עזר, אך מאחר והטבע הזה טבוע בעומק נפשנו הילדים צריכים

הצטרפו נעת למשפחת המנויים

ותהנו מחיים טובים יותר!

מנוי זניל

28 ₪ לחודש

גלובל!

מסלול 1

3 חודשים ראשונים

990 ₪ גלובל!

מסלול 2

חודש ראשון

1-1 ₪ גלובל!

מסלולי הצטרפות מיוחדים:

02-623-1218

מוקד מנויים

הופיע!

7 ליוני 94

חשוון תשפ"ו

בשר לעומת חלב

היו פה שני דברים אסורים בהחלט, את הבשר לקחנו אנחנו והכשרנו אותו לאכילה, לעומת החלב שכולו יצירה אלוקית, לא התערבנו מאום בהפיכתו מטמא ואסור לטהור וכשר.

עכשיו אתה מגיע ורוצה לעררב. לא מבין למה לא לטגן שניצל בחמאה.

אוי ואבוי! אם תתחיל בערבובים כאלה - לא יודע לאן תגיע. אצלנו בראש חייבת להיות הפרדה ברורה בין מה שאנחנו עושים לבין מה שהשם. כי באמת הכל השם

עושה, גם את המצוות שלנו כמו שכתוב (דב"א כט, יד) "כי ממך הכל, ומידך - נִתְּנוּ לך", אבל אנחנו צריכים להמשיך להתאמץ בעבודתנו כאילו הכל תלוי בנו, כאילו אנחנו באמת עושים.

איך זה יכול להיות? אנחנו עושים או לא?

בדיק זו הנקודה, שאסור לעררב את הבשר והחלב. צריך לדעת שכל אחד נכון לכשעצמו: הכל השם עושה, והכל תלוי

בהשתדלות שלנו. אנחנו לא מסוגלים להבין את האמת משולבת משניהם. הבחינות הללו מגיעות מאורות המקיפים, שאיננו מסוגלים בכלל לתפוס אותם בשכלנו.

אבל המלאכים רחוקים מאוד מהפרובלמה הזו. הם יודעים שהשם עושה הכל ולהם אין בכלל בחירה. אצלם, כשאתה מעררב בשר בחלב זה סוג של מתכון חדש ותו לא... רק בני האדם צריכים להיזהר כל כך לא לעררב את שתי האמיתות הללו: השם עושה הכל, והכל מסור בידינו. אומר להם השם יתברך: מה תעשו עם התורה? אתם אין לכם בחירה, אפילו בשר בחלב מותר לכם לאכול! התורה ניתנת רק לאנשים שלהם יש בחירה לבחור בטוב או ברע.

ואז -

ישמח משה במתנת חלקו, ושני לוחות אבנים הוריד בידו.

(ליקוטי הלכות סימני בהמה וחיה ד אותיות לח-מו)

שבוע המלאכים פספסו, ובגדול. לא יודע אם יש בעולם עוד כזו החמצה גדולה בכזה ניסיון קטן. מגיעים שלשה מלאכים לאברהם אבינו, הוא עורך להם סעודה, אבל אופס... הם מחמיצים עובדה קריטית: מגישים להם חמאה וחלב יחד עם לשון הבקר, והם אוכלים בלי לשים לב. היי, בשר בחלב!!!

כעבור כארבע מאות שנה מגיע משה רבינו למרום, ורוצה להוריד את התורה מן השמים לארץ. המלאכים נחרדים, נערכים למלחמת חורמה על החיים ועל המוות: התורה נשארת פה, נקודה.

ואז הקדוש ברוך הוא מזכיר להם נשכחות (מדרש תהלים ח): "בתורה כתוב שאסור לאכול בשר עם חלב. למה אכלתם אצל אברהם אבינו? אינכם יכולים לקבל את התורה..."

אתם מבינים מה קורה? המלחמה הוכרעה עד לפני ההתחלה, והכל בגלל חוסר תשומת לב...

והאמת: בשכל שלי אני מבין את המלאכים. הם בדקו את הבשר וראו שיש עילוי פלומבה של "העדה", על החמאה היתה חותמת של רבני בני ברק, ואם ככה הכל כשר!

אם מותר לאכול בשר, ומותר לשתות חלב, למה ביחד זה אסור?

בואו נלך שלב אחד אחורה, ונגלה שגם הבשר וגם החלב שניהם אסורים. לפני חצי שעה הבשר היה עגל צעיר שהסתובב משועמם ברפת באלוני ממורא, כולו היה אסור בהחלט: אבר מן החי, אינו שחוט, ועוד, עד שאברהם אבינו רץ אליו ושחט אותו עם שני חבריו, מלח אותו כדון - ועכשיו הוא כשר ואף מהודר.

גם החלב לא כל כך נמנים כפי שהוא נראה. הגמרא מלמדת אותנו ש"דם נעבר ונעשה חלב". כל החלב הצח הזה שאתה רואה היה בתחילתו דם שאסור באכילה באיסור כרת, והבורא לקח אותו והפך אותו לחלב שמותר לשתות

את הבשר לקחנו אנחנו והכשרנו אותו לאכילה, לעומת החלב שכולו יצירה אלוקית, לא התערבנו מאום בהפיכתו מטמא ואסור לטהור וכשר

לצעירי הצאן

אינני עץ יבש

יש אנשים רחוקים כל כך, השם ישמרנו, ואברהם מלמד אותנו איך מוצאים כך זכות: אולי אתה לפחות לומד חמש או אומר קצת תהלים? אולי בכל זאת אתה שולח את ילדיך ללמוד תורה? אולי לפחות ביום הכפורים אתה מגיע לבית הכנסת? כך צריך למצא כך זכות בזולת...

מתוך מאמר ראש הישיבה

שמונה שעות בחדר הקירור

28 שנים לפטירת רבי ישראל דב אודסר זצ"ל • שב"ק ח"י חשוון תשפ"ג - ח"י חשוון תשנ"ה

לא לוקוי, אותו הוא עובד מנעוריו בכל כוחו, שיושיע אותו מהצרה שהתרגשה עליו לפתע מבלי שאף היתה לו הזדמנות להתפלל עליה. רבינו הקדוש לימד אותנו שאסור להתיימשך בכל מצב, גם אם הגופה שוכבת מולי דוממת וחיזורת בלא נוע, עדיין השמים פתוחים וניתן בכל עת לפעול ישועות.

בעוד רבי ישראל דב עוסק בדמעויות ובתחנוניו הוא מגלה כי ישנה תזוזה במיטה שמולו. בהתרגשות הוא מתקרב ומגלה כי אשתו ע"ה פוקחת את עיניה ומביטה עליו בבירור!

מלא התרגשות פרץ הבעל את הדלת והזעיק את הרופאים שיוציאו מהרה את החיים מבין המתים, כשהרופא כלל לא מאמין לו ונגרר בחוסר חשק אחריו לחדר הלא-סימפטי, אך כשראה את המתה-החיה נקרעו עיניו בתדהמה.

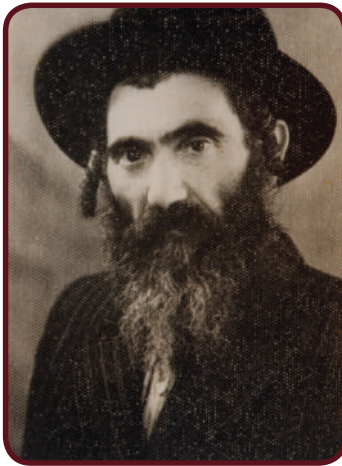
עד מהרה יצאה האשה מבית החולים בליווי בעלה הצדיק שפיו ממלל תודות להשם יתברך שומע תפילות ותחנוניו.

...

כעבור מספר שנים נודע לתלמידיו של רבי ישראל בער על הסיפור המופלא, וכשבקשו להיפגש עם הרופא התנגד לכך. הסיבה: הוא סולד מאנשי דת, ה' ירחם.

לבסוף הסכים לפגוש ולשחזר את המקרה: "לא האמנתי לאשר ראו עיני. ראיתי כבר חולה שעבר מוות קליני של חצי שעה שהתעורר לחיים, אך לאחר שמונה שעות במוות קליני מעולם לא חזר אדם לחיים".

הרופא סיים: "מבין כל הדתיים שאני מכיר, רבי ישראל דב אודסר הוא היחיד שאותו אני מכבד!"...
(מקור: חיי סבא ישראל)

זעקות שוברות לב. הרב אודסר בצעירותו

ר

בישראל דב נשרך בדרך לכיוון ביתו כששקו על שכמו ובליבו שמחה. להארות גדולות זכה בהתבודדותו הארוכה, השגות גדולות בלימוד ובתפילה זכה להשם יתברך, וכעת הוא זוכה לשוב אל ביתו ולשמוח את אשתו וילדיו המחכים לו כל כך.

הוא דופק חלושות על הדלת ופותח את הדלת, מחכה שילדיו המתוקים יתנפלו עליו בשמחה, אך שקט שומם מקדם את פניו. הוא מבולבל, לא יודע אם זהו שקט של בית קברות או דומיית קודש. בבדיקה בחדרים הוא מגלה כי בני הבית לא ישנים, לא עסוקים במשחק מרתק או להבדיל בתפילת שמונה עשרה, הם פשוט לא כאן.

רבי ישראל מוריד את חבילתו מעליו, מתיישב ליד השולחן ומברך בכוונה "שהכל נהיה בדברך" על כוס מים קרירה, ולפתע מצוץ ראשו של שכנו מבעד לחלון: "ר' ישראל דב! מה אתה עושה כאן? אשתך בבית החולים!".

רבי ישראל דב התבלבל לגמרי: "למה בית חולים? קרה משהו?!"

"חדל משאלות כעת" אומר השכן, "קח לך מעט כסף ורוץ לבית החולים, אני בטוח שהם מאוד זקוקים לך שם בעת הזו".

כעבור שעה וחצי ירד רבי ישראל המאוטובוס בשערי בית החולים, ובכניסתו רואה הוא את משפחתו ומשפחת חותנו עומדים בלובי בית הרפואה וממתנים.

"מה לכם פה?" שואל רבי ישראל דב, "מדוע אינכם בחדרה של החולה?"

חותנו הניף את ידו לשמים בסימן יאוש. "זה נגמר. היא כבר לא בחדרה". ליתר בהירות הוא מחווה בידו לעבר חדר בסוף המסדרון שדלתו מושלטת "חדר קירור".

רבי ישראל דב ההמום החל לרוץ במסדרון ולפתע פוגש הוא ברופא שטיפל באשתו. "מה אירע לה? למה היא בחדר הקירור?"

הרופא היהיר ניתח את המצב בקרירות: "לפני שבע שעות בדקנו דופק, בדקנו פעילות מוחית. הכל הראה על אפס. היא מתה. את המתים שמים שם בחדר".

כנראה שמשוה זז שם לרופא בליבו, שכן כשרבי ישראל דב ביקשו להיכנס לשהות לצד אשתו ע"ה בחדר הקירור הוא ניאות ופתח לו את דלתו.

רבי ישראל דב נכנס למקור כשמראה מפחיד מקדם את פניו בדמות שורה של מיטות עליהם שוכבים בר-מינין למעלה ממניין גופות שעזבו את החיים לאנחות, אך הוא התעלם מהמראות שלפניו, ונטל את ספר התהלים בידו והחל לזעוק זעקות נוראות שכמותן בית החולים מועלם לא חווה. עד גג בית החולים שמעו את תחנוניו הנרגשות של רבי ישראל דב שזעק והתחנן בכל כוחו לבורא העולם שיציל את רעייתו ממות.

שלושים דקות ארוכות זעק רבי ישראל דב ושיווע

רבי ישראל בער אודסר זצ"ל

נולד: טבריה, תרמ"ו.

מרבותיו: בגיל 17 פגש את רבי ישראל קרדונר (היילפרין), ומאז דבק בו בצורה מפליאה. כמו כן היה בידידות רבה עם רבי שמואל הורוויץ, ר' בן ציון קרוסקופ ועוד.

הנהגה: חתנו העיד שמעולם לא ראהו כועס.

קץ הרב אודסר: לאחר פטירתו הועבר לנכדו רכושו הדל והכסף שאסף לצדקה, וזה יסד באמצעותו את קרן ההדפסה לעילוי נשמתו.
נפטר: כבן 89.

פעם עלה יהודי חשוב לבקרו והפגין ידע רב בגמרא ובפוסקים. רבי ישראל דב שאלו אם הוא הוגה גם בספר "ליקוטי תפילות", והיהודי השיב במעט יהדות: "אינני בעל תשובה!". נענע רבי ישראל דב בראשו: "אכן, אינך בעל תשובה..."

הכי קרוב - הכי מפנק

הזמינו עכשיו חדר במלון שמאחורי הציון!

050-4141-497

avraham201@gmail.com

מיטות קינג סייז

סאונה ומקווה מפואר

ארוחות כיד המלך

הכי קרוב לציון

שאלה:

מותר לצאת מבית הכנסת לפני הכנסת ספר התורה לארון הקודש?

נשאר בבית הכנסת [וראה באחרונים שדנו לעניין ראש השנה, במקומות שמפסיקים לפני תקיעת שופר והציבור יוצא מביהכ"נ].

הסיבוך מתחיל במקומות שאין ארון-קודש בבית הכנסת, כמו שמצוי ב"שטיבלאך" לפעמים, ואז מכניסים את ספר התורה ממקום אחר. במקרה כזה, אפילו אם יחיד לא יצא לפני ספר התורה, מאחר וספר התורה עתיד לצאת דרך פתח זה, ולא ראוי שאנשים יצאו בפתח לפני ספר התורה (שו"ע שם).

קולא אחת מצאנו בדברי השולחן ערוך, שאם יש שני פתחים לבית הכנסת, יכול לברר דרך איזו דלת יצא ספר התורה והאדם יכול לצאת בפתח השני, אך גם שם - צריך לחכות שספר התורה יצא מבית הכנסת וללוות את ספר התורה למקומו (שו"ע שם, והוסף שעל כל הציבור ולוות לבית השני ע"ש).

תשובה: אם ארון הקודש מונח בתוך בית הכנסת ולשם מחזירים את ספר התורה, ליחידים מותר לצאת. ואם מחזירים את ספר התורה לחדר אחר, אסור לצאת וללכת.

הרחב דבר:

בטור שעבר הרחבנו בדין יציאה מבית הכנסת באמצע קריאת התורה, והפעם נעסוק ביציאה לאחר קריאת התורה.

נאמר ב"שולחן ערוך" (או"ח סי' קמט ס"א) שאין הציבור רשאים לצאת מבית הכנסת עד שיצניעו את ספר התורה בארון הקודש, אך הרמ"א מדגיש שכל האיסור הוא אם כל הציבור יוצאים, אך אם רוב הציבור נשאר - אפשר לצאת (ויש מחמירים גם ליחיד, ראה בכח"ח בשם הפר"ח, והמשנ"ב ציין לעיין בו).

אם כך, האיסור לא מצוי, מאחר שתמיד רוב הציבור

ניצוץ לשבת

מחור גליון 'ניצוצות', מגזין הלב לכל המשפחה

לא שומעת בשום מקום אחר

קטנה הנודעת 'קול תורה' בבית וגן בראשות הגרש"ז אויערבאך זצ"ל, וגם אז הייתי מדברך את חבריי להגיע אל שיעורו של רבי ועלויל, שהתקיים כאמור בכל ליל שישי (בין המשתתפים היו הרב יעקב ישראל לוגאסי, הרב דב קוק ועוד רבים).

"באחד הימים התנהל ויכוח סוער בין כמה חברים לשיעור, האם אנו עושים דבר נכון, שאנו יוצאים מהישיבה ונוסעים באוטובוס כדי ללכת לשמוע את השיעור של רבי ועלויל, הרי הדבר אולי כרוך חלילה ביציאה לרחוב ומה יהיה על שמירת העיניים וביטול תורה וכו'. תוך כדי ויכוח נכנס אל חדר- השיעורים הרה"ג רבי ישראל גנץ שליט"א, שהיה מגיד השיעור שלנו בישיבה, ושאל לפשרו של הויכוח. כששמע את השאלה הוא נענה: 'אם אתם הולכים לשיעור ואתם מקבלים תוספת יראת שמים - אני לא מבין מה הבעיה. ביטול תורה אין - הרי מדברים כל הדרך בלימוד, ושמירת עיניים - מורידים את הראש ושומרים על העיניים!' דיבורים אלו היו בשבילי פלא גדול ונשארו חקוקים אצלי לכל החיים".

שלנו בישיבה, ושאל לפשרו של הויכוח. כששמע את השאלה הוא נענה: 'אם אתם הולכים לשיעור ואתם מקבלים תוספת יראת שמים - אני לא מבין מה הבעיה. ביטול תורה אין - הרי מדברים כל הדרך בלימוד, ושמירת עיניים - מורידים את הראש ושומרים על העיניים!' דיבורים אלו היו בשבילי פלא גדול ונשארו חקוקים אצלי לכל החיים".

(מגזין 'ניצוצות' כסלו תשע"ג)

יציאת החלה ההתקרבות שלכם לברסלב?

הגאון רבי בנימין בצרי זצ"ל, רב שכונת וראש ישיבת "בית יוסף" בבאר שבע: "הכל בזכות

אימי ע"ה, שמנהגה היה ללכת בכל שבוע ביום חמישי לבית הכנסת הקטן "משכיל אל דל" שבשכונת בית ישראל בירושלים, שם הרב החסיד רבי בנימין זאב (וועלויל) חשין זצ"ל [יום פטירתו י"ז חשוון תשמ"ט] היה נותן שיעור שבועי בשפה קולחת ומיוחדת בליקוטי מוהר"ן. בשיעור היו משתתפים כשני מניינים לערך וכן כמה נשים בודדות וביניהם אימי ע"ה, ומאז היתי בגיל חמש הייתה לוקחת אותי עימה.

היה מקרב במיוחד. הגר"ב חשין והגר"ב בצרי

"לביה של אימי שהגיעה מבית

של תורה ויראת שמים, נמשך דווקא לדיבורים של רבינו הקדוש, ואת הדיבורים שהרב חשין היה אומר, כך הייתה אומרת, היא לא שומעת באף מקום אחר. אני כילד קטן נמשכתי לאור פניו המאירות. וכידוע כל מי שזכה להכיר אותו, אחד הדברים שהיה מצוין ומשבח, זה את אור פניו שזרח והאיר. בשיעורים אלו הרב חשין היה מקרב אותי באופן מיוחד והיה מוטיבני על ידו.

"כשגדלתי ונכנסתי לעולם הישיבות למדתי בישיבה

פתגם השבוע

טוב לנפש הילדים
לישון מתוך רוגע ושלוה

מתוך הספר 'פיקודן משמים', המדריך המושלם לחינוך. מאת ראש הישיבה הרב שמואל שמרן שליט"א

הצלחת ולרפואת
הרב אליעזר בן עמיא שליט"א
נתן בת-בת-שבע ואדל בת דבורה ציפורה רחמים
לכל הישועות

העלון נתרם השבוע

ההצלחת
משפחת אוקן
ההצלחת
משפחת שרון
ההצלחת
משפחת שילר

להשכרה בכל יום בשעות הערב

בית מדרש מתאים לאירועים קטנים
באזור מאה שערים
עזרת גברים ועזרת נשים בנפרד
לפרטים: 054-8475902

חסיד מופלא בעבודתו

ניצל מהתופת

חלפו שנים, מרדכי קעז מתמסר כולו ללימוד התורה ועבודת הבורא, ומצניע לכת עם ה' אלוקיו. באותם ימים כבר ליהטה בפולין אישו של רבינו במלוא עוזה, כשעוד ועוד נפשות מתחממות לאורה. הוא זוכה להתודע אל גדולי חסידי ברסלב בפולין וגם בלבו ניצתת השלהבת. ברבות הימים הפך לחסיד נלהב שמתבטל לרבינו הקדוש בכל נימי נפשו.

שנתיים לפני פרוץ המלחמה האיומה הוא עולה ארצה, ובכך מילט נפשו מגורלם הקשה של יהודי פולין שביניהם היו רבים מחבריו. את משכנו קובע ר' מרדכי קעז בעיר הקודש והמקדש, וממשיך ביתר שאת בקיום עצותיו של רבינו הקדוש.

אחת מעבודותיו המיוחדות של רבי מרדכי הייתה עבודת התבודדות. דיבריו יצאו מעומק לב, וכל מי שזכה לשמוע פעם את רבי מרדכי מתבודד היה ליבו נמס והרהורי תשובה היו ממלאים אותו מיד. כארי היה קם וצועד לעבר הכותל המערבי או לציון שמעון הצדיק ושאר מקומות הקדושים, אותם איווה למקומות התבודדות, כאשר לא פעם נלווה אליו חברו ר' יעקב קלמנוביץ. לא פעם שמעוהו צועק במיטתו בחצות לילה: "יצר הרע, אני לא אשמע לך! אני לא אשמע לך!".

לילות אוכים של עבודת השם. העיר העתיקה בירושלים

ויהי לפלא...

באחד הלילות, כשהיה בדרכו לכותל המערבי, חסם אותו ערבי באמצע הדרך ונמנע ממנו להמשיך אל הכותל. ר' מרדכי נאלץ לשוב על עקבותיו. מאוחר יותר נעצב לשמוע כי באותה סמיטה שבה נמנע ממנו לעבור, ארבו ישמעאלים והרגו יהודי אחד הי"ד שעבר שם זמן מועט לאחר מכן, ויהי לפלא.

באחד ממכתביו של החסיד המופלג ר' שמואל הורביץ כותב הוא אודותיו: "וגם יש אצלכם חבר טוב מפולין, הוא רגיל בהתבודדות וחצות, שמו מרדכי קעז". ר' מרדכי קעז נפטר בירושלים בכ"א במרחשוון תשט"ו.

באותו לילה הוא צעד כבכל הלילות ברחבות העיר העתיקה בדרכו לכותל המערבי, אלא שהפעם המתינה לו הפתעה: בקרן אחד הרחובות נעמד ערבי תימהוני בדרכו והודיע לו כי לא יאפשר לו להמשיך בדרכו. בתחילה ניסה בכל זאת לעוקפו, אך לבסוף נאלץ לשוב על עקבותיו. רק למחרת התברר כי באותו לילה נצלו שוב חייו של החסיד ר' מרדכי קעז זצ"ל.

אציל מילדותו

השבוע יחול יום היאצייט של אחד מהחסידים המיוחדים שהיה לחלק מחבורת העובדים של חסידי ברסלב בדור הקודם בפולין ואחר כך בארץ הקודש, הלא הוא החסיד רבי מרדכי קעז זצ"ל.

בז' אדר תרס"ב נולד ר' מרדכי בפולין, לאביו החסיד המופלג רבי דוד קעז אודותיו שחו כי הינו מל"ו הצדיקים הנסתרים. מנעוריו ניכרו בר' מרדכי מידות נאצלות, מתוכן בלטה מידת החסד והנתינה. כבר בגיל רך ראו הכול כי לבו רחב כפתחו של אולם.

חורף כבד שורר בעיירה הפולנית, בתי העיר מכוסים גלד של כפור, והבריות מסתרות בבתיהן סמוך לאח הבורעת מאימת הקרה השולטת בחוץ. אלה שמלאם לבם לצאת לרחובה של עיר, עושים זאת כאשר הם מעוטפים מכף רגל ועד ראש.

בין האנשים הבודדים המתהלכים ברחוב הריקן נראית דמותו של מרדכי הקטן, מכונס בתוך מעיל פרווה, הצועד בדרכו.

לפתע מבחין הוא בילד הפוסע לעומתו ברחוב, העניות זועקת מלבושו הדל, אך נכון יותר יהיה לומר מהעדר לבושו... הלה צעד בקור הנורא בבגדים מרופטים, וללא כל מעיל.

מרדכי איננו מהסס לרעג, פושט את מעילו ומוסר אותו בחיוך של טוב לב לילד שמולו. כאשר שב לביתו, הבחינה אמו מיד בחסרונו של המעיל. לשאלתה השיב בפשטות: "ראיתי ילד ללא מעיל ונתתי לו את שלי". "ומה איתך?" הקשתה האם, "וכי אתה אינך זקוק למעיל?" והילד משיב: "אני אוכל להסתדר גם בלי מעיל".

כולל יום שישי

דרושים תורמים עבור בשר, דגים, יין, סלי מזון, ושאר ירקות ומוצרים לחלוקה לכבוד שבת קודש עבור 50 אברכים מתמידים המתמסרים ללימוד התורה הקדושה בשעות הבוקר מידי יום שישי בכולל 'נחלי נצח'

לתרומות: 053-31-25231

הספרים והדיסקים של הגה"ח רבי שמואל שטון שליט"א אצלכם בבית

מוקד הזמנות: 1-800-800-148